

Tendințe pe termen scurt privind creditarea bancară

Bogdan Chiriacescu
Direcția Stabilitate Financiară
Banca Națională a României
Martie 2010

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Sondaj privind creditarea companiilor nefinanciare și a populației

- Se folosește un chestionar transmis primelor 10 bănci după cota de piață (peste 80% din totalul sistemului bancar)
- Analizează *evoluțiile recente și perspectivele imediate* ale condițiilor de creditare pentru companii și populație
- Pune accent pe caracteristicile cererii și ofertei de credit
- Este publicat trimestrial (din 2008) pe site-ul BNR, în lunile februarie, mai, august și noiembrie
- Acest tip de analiză este folosit și de alte bănci centrale, inclusiv BCE

Structura chestionarului

1. Oferta de credit

Evoluție recentă și perspectivele imediate

Standardele de creditare

Variante de răspuns:

1. înăsprire considerabilă
2. înăsprire moderată
3. nemodificare
4. relaxare moderată
5. relaxare considerabilă

Factori de influență

1. Costul finanțării
2. Percepția riscului
3. Presiunile concurenței

Termenii de creditare

- A. Legați de costul creditului
- B. Nelagați direct de cost

2. Cererea de credit

Evoluție recentă și perspectivele imediate

Variante de răspuns:

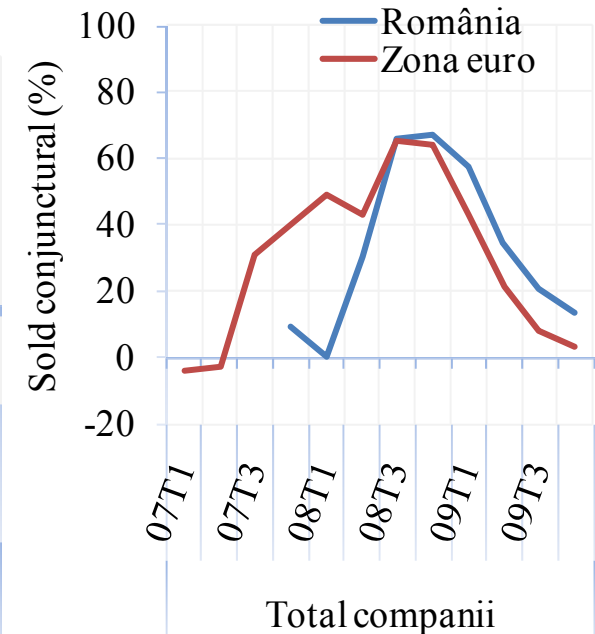
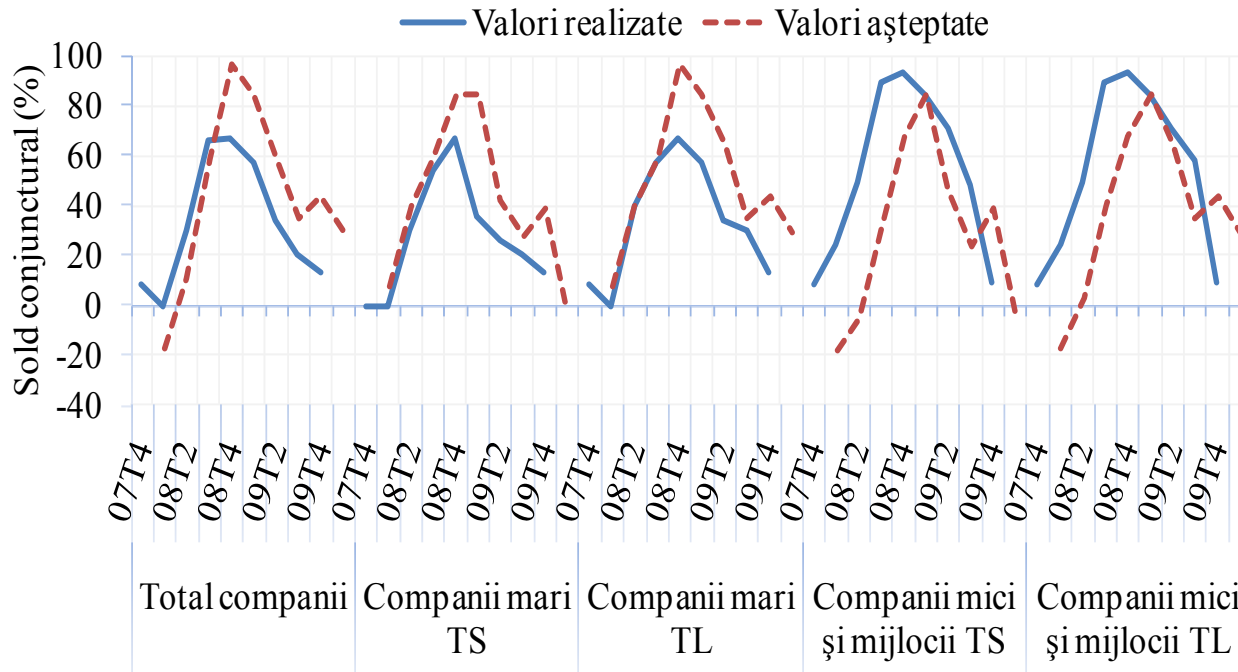
1. creștere substanțială
2. creștere moderată
3. nemodificare
4. relaxare moderată
5. relaxare considerabilă

3. Alte aspecte

- Evoluția riscurilor companiilor
- Gradul de îndatorare al populației
- Nivelul LTV
- Evoluția prețului locuințelor

1. Creditarea companiilor nefinanciare

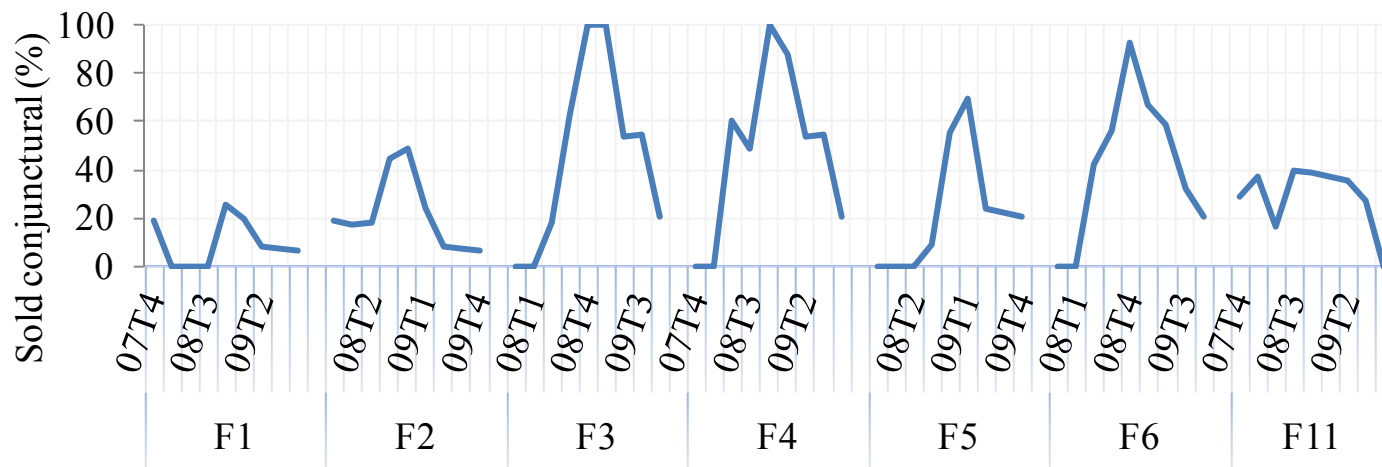
Ciclul de înăsprire a standardelor de creditare pare a se nivela, însă din perspectiva așteptărilor, mai pot exista puseuri de înăsprire

Notă: Valorile pozitive ale soldului conjunctural indică o înăsprire a standardelor de creditare

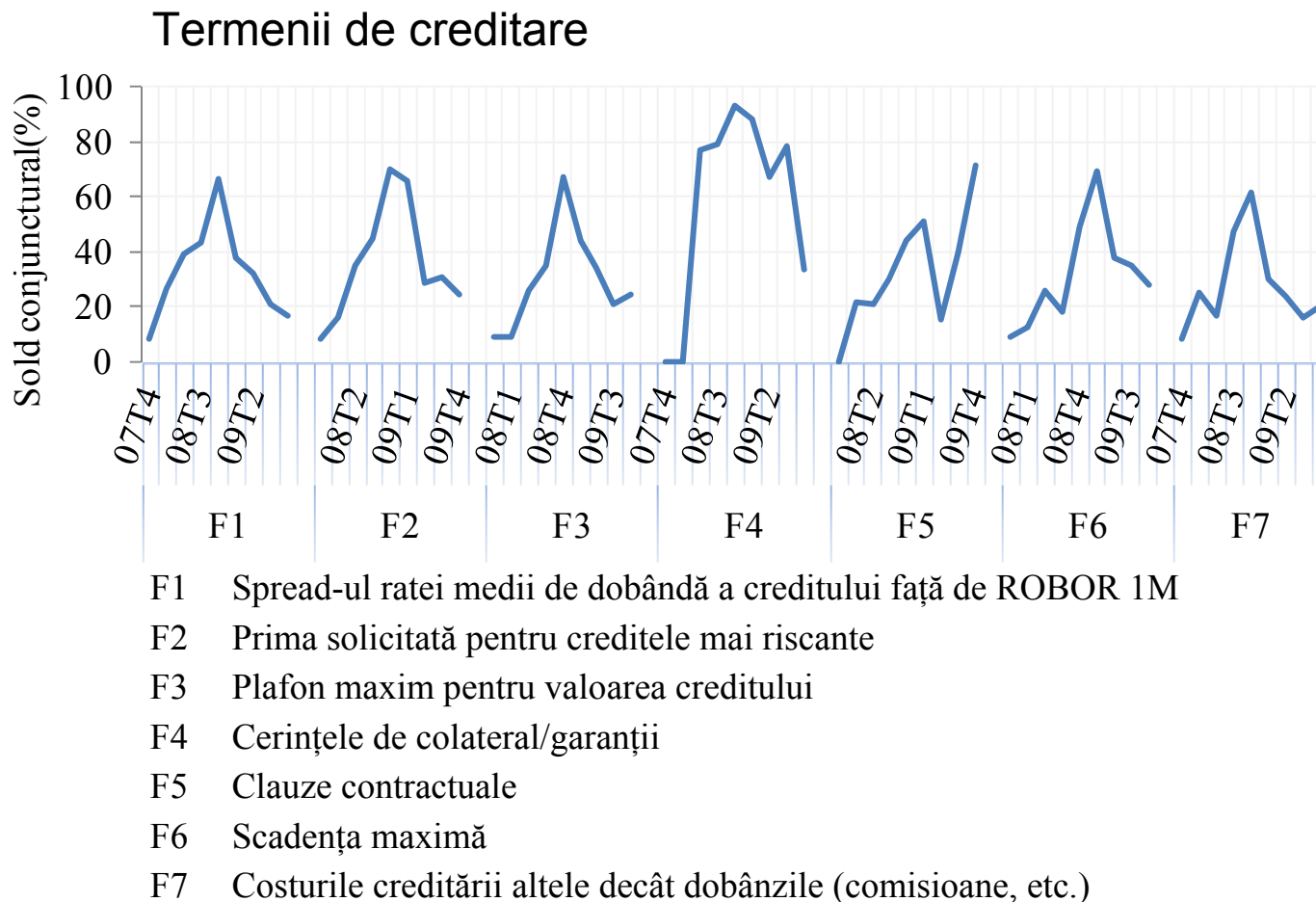

Factorii care influențează deciziile băncilor privind modificarea standardelor de creditare s-au estompat față de acum 12 luni

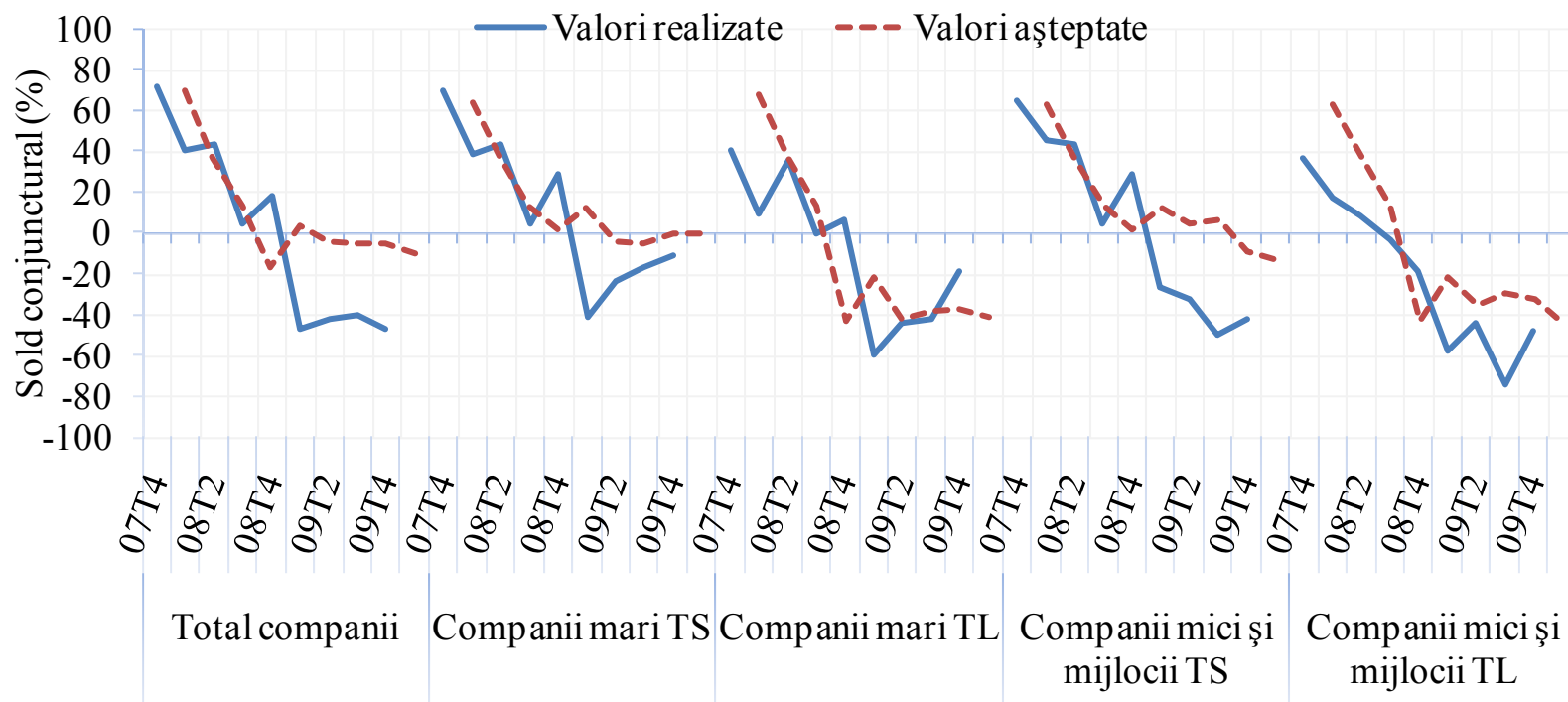
- F1 Situația actuală sau așteptată a capitalului băncii
- F2 Deciziile de politică monetară sau prudențială ale BNR
- F3 Așteptările privind situația economică generală
- F4 Riscul asociat industriei în care activează compania
- F5 Modificarea ponderii creditelor neperformante în portofoliul băncii
- F6 Riscul asociat colateralului/garanției solicitate
- F7 Riscul asociat unei creșteri/scăderi rapide și accentuate a prețurilor imobilelor
- F8 Presiunea concurenței din sectorul bancar
- F9 Presiunea concurenței din sectorul nebancar
- F10 Concurența cu alte surse de finanțare (piața de capital, acționariat etc.)
- F11 Alți factori

Cerințele de colateral au fost semnificativ înăsprite; în ultima perioadă băncile s-au orientat spre alte clauze contractuale

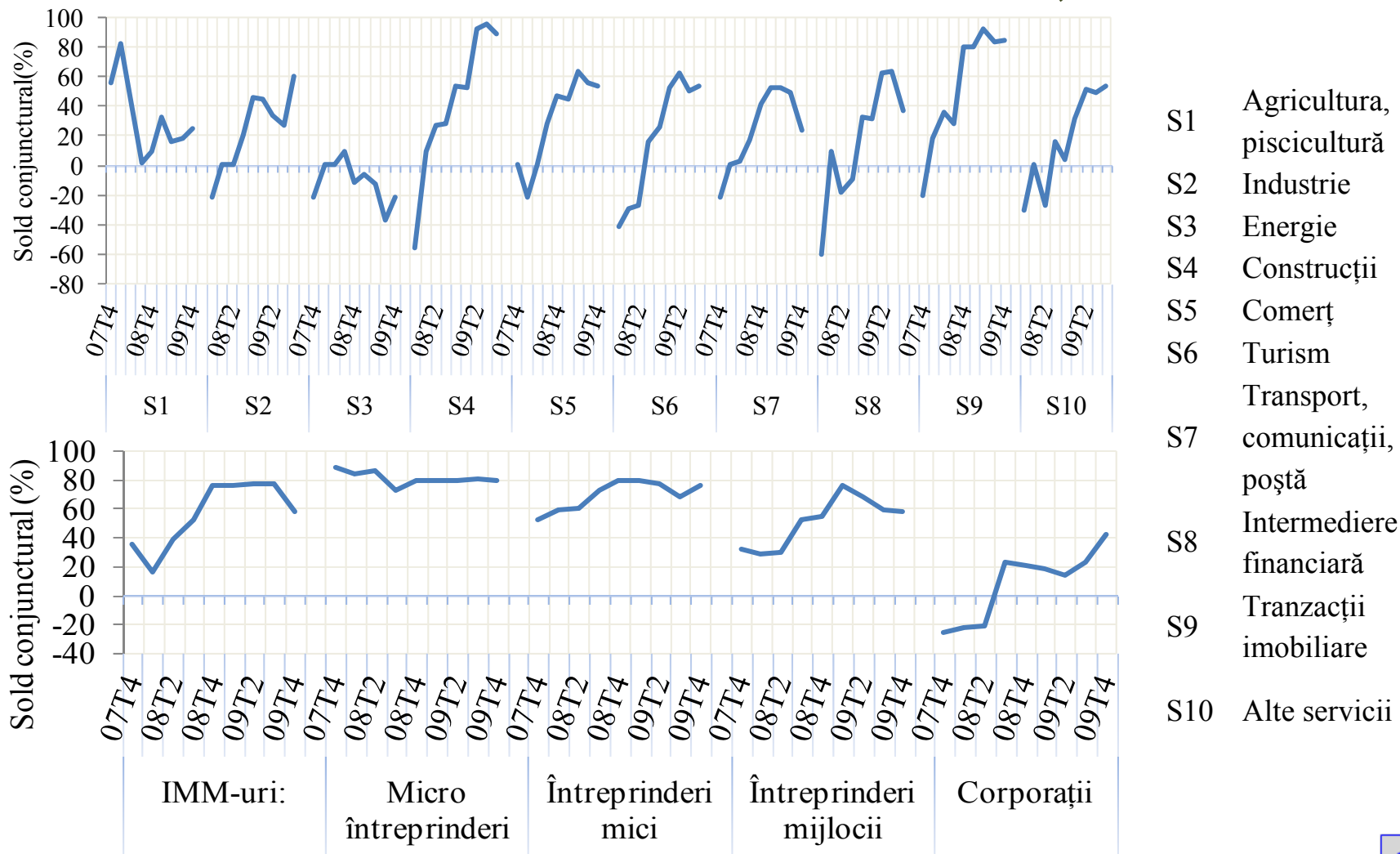
Notă: Valorile pozitive ale soldului conjunctural indică o înăsprire a termenilor de creditare

Cererea de credit a continuat să se restrângă

Notă: Valorile pozitive ale soldului conjunctural indică o creștere a cererii de credite

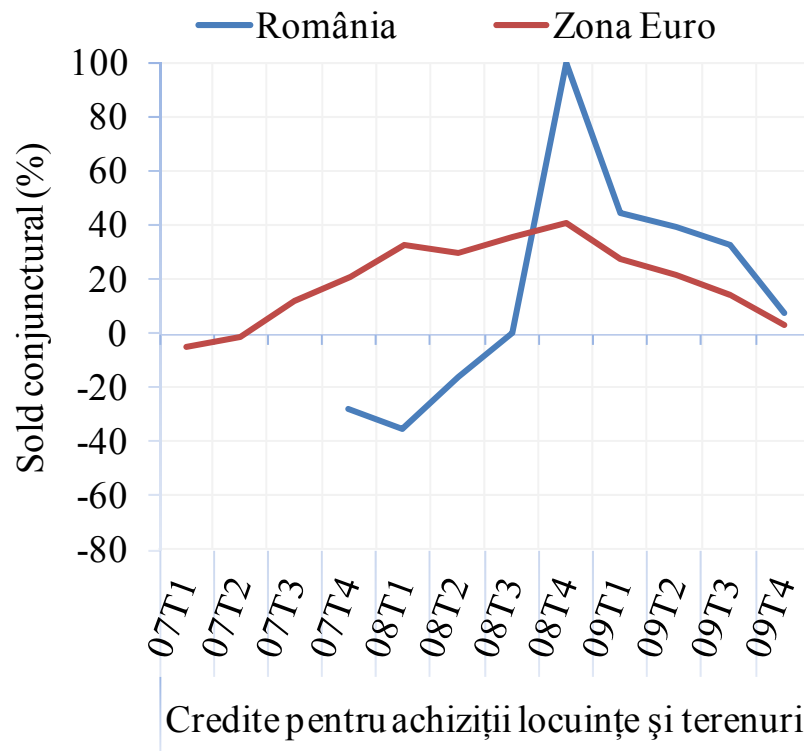
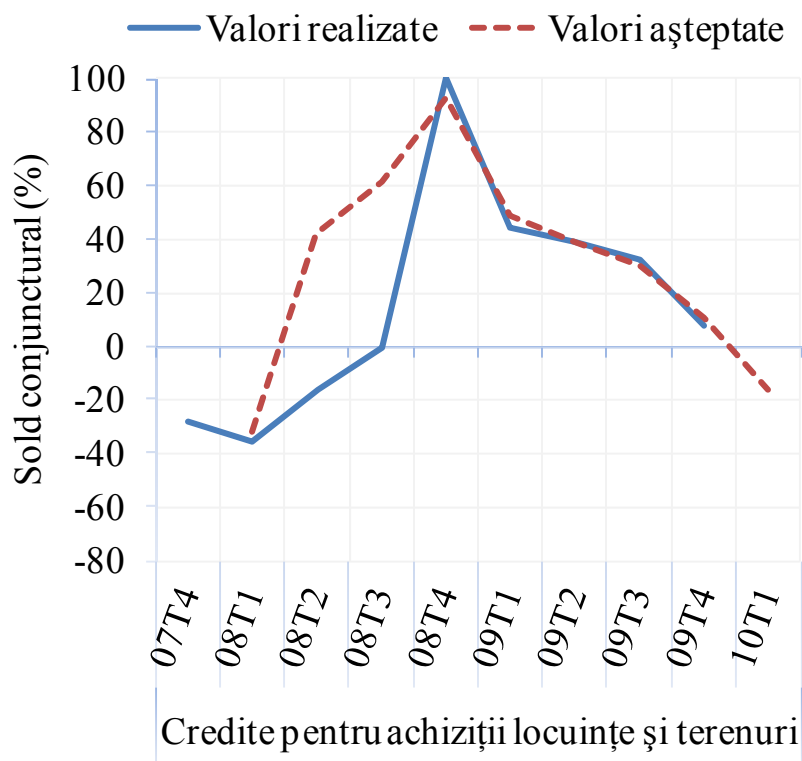
Riscurile asociate companiilor au sporit la nivelul întregii economii; sectorul construcțiilor și al tranzacțiilor imobiliare se detașează din această privință

2. Creditarea populației

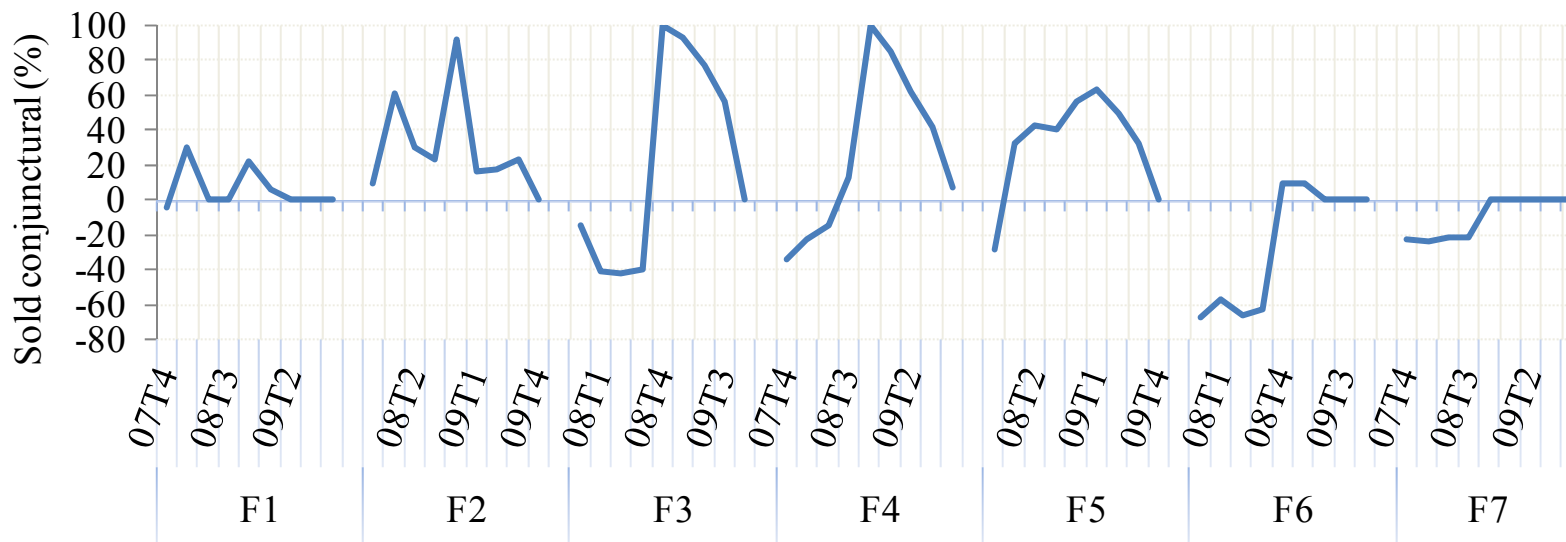
A. Creditul pentru achiziția de locuințe și terenuri

Standardele de creditare pentru achiziția de locuințe și terenuri par să încheie ciclul de înăsprirea; ar putea înregistra o ușoară relaxare în T1/2010

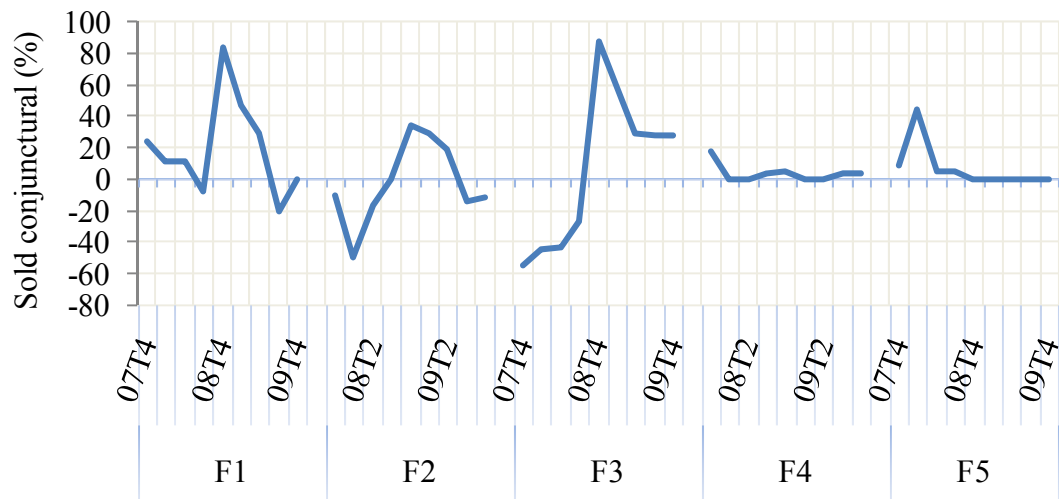
Notă: Valorile pozitive ale soldului conjunctural indică o înăsprire a standardelor de creditare

Posibil ca riscurile asupra creditării imobiliare să fi fost încorporate în înăspririle anterioare, astfel încât influența factorilor asupra standardelor de creditare în T4/2009 a fost redusă

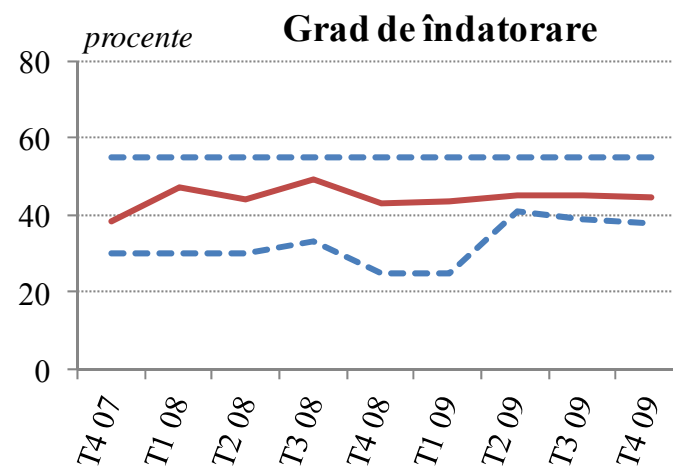
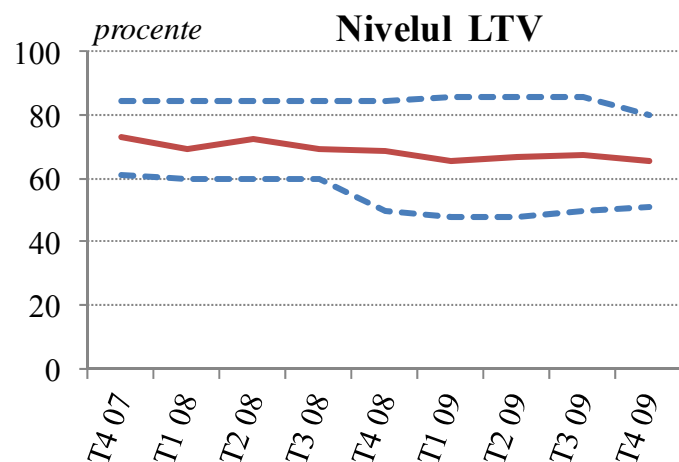

- F1 Situația actuală sau așteptată a capitalului băncii dumneavoastră
- F2 Deciziile de politică monetară sau prudențială ale BNR
- F3 Așteptările privind situația economică generală
- F4 Așteptările privind piața imobiliară
- F5 Modificarea ponderii creditelor neperformante
- F6 Modificarea concurenței din sectorul bancar*
- F7 Modificarea concurenței din sectorul nebanca*

Băncile semnaleză reducerea gradului maxim de îndatorare pentru creditele noi (valoarea medie a indicatorului a rămas la aproximativ 45%)

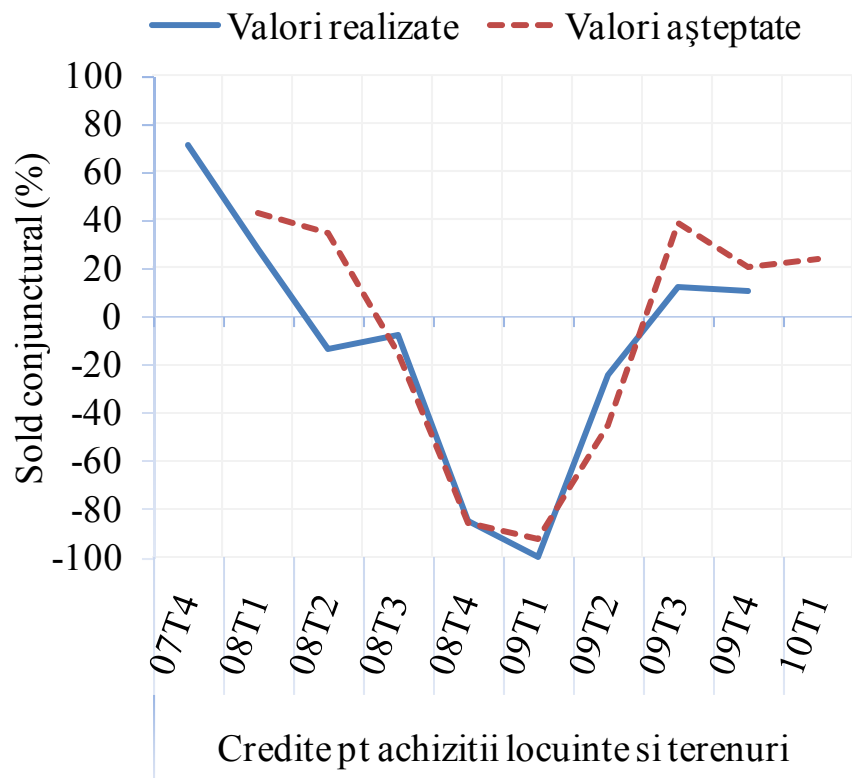

- F1 Spread-ul ratei medii de dobândă a creditului față de ROBOR 1M
- F2 Ponderea maximă a creditului în valoarea garanției imobiliare (LTV)
- F3 Ponderea maximă a serviciului datoriei lunare în venitul lunar
- F4 Scadența maximă
- F5 Costurile creditării altele decât dobânzile (comisioane, etc.)

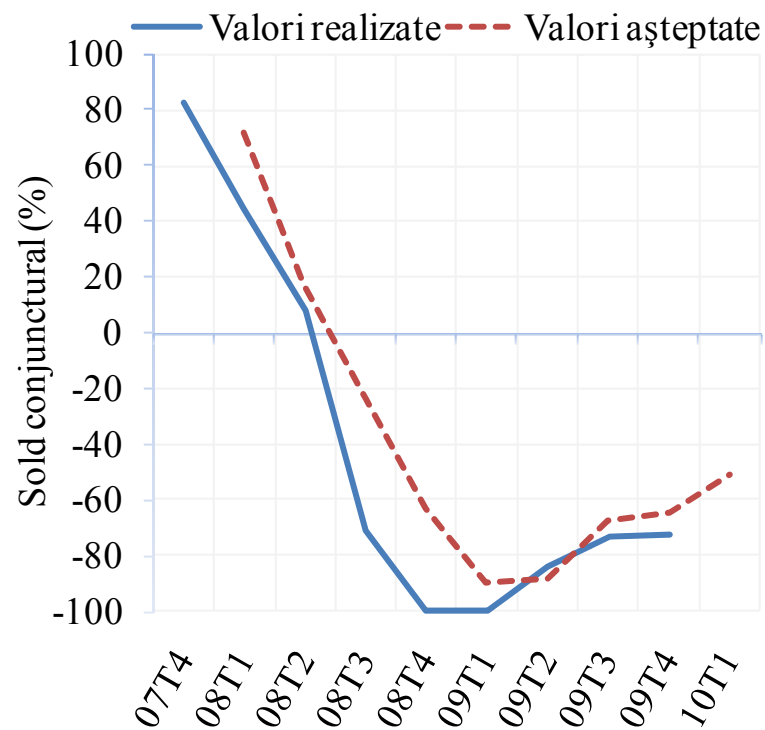

Declinul cererii de credite ipotecare pare a se aplatiza, chiar dacă băncile se așteaptă ca prețul locuințelor să continue să se ajusteze

Dinamica cererii de credite

Evoluția prețului locuințelor

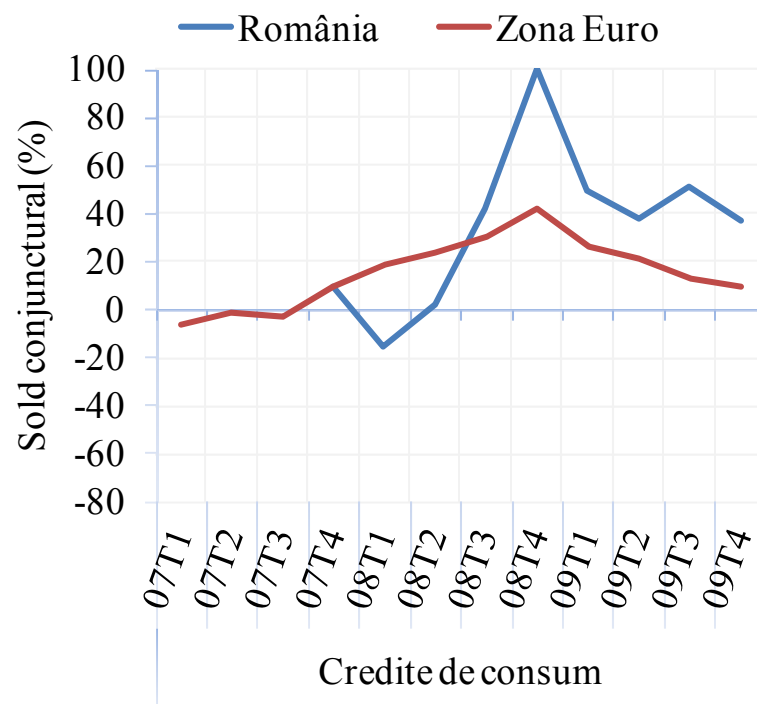
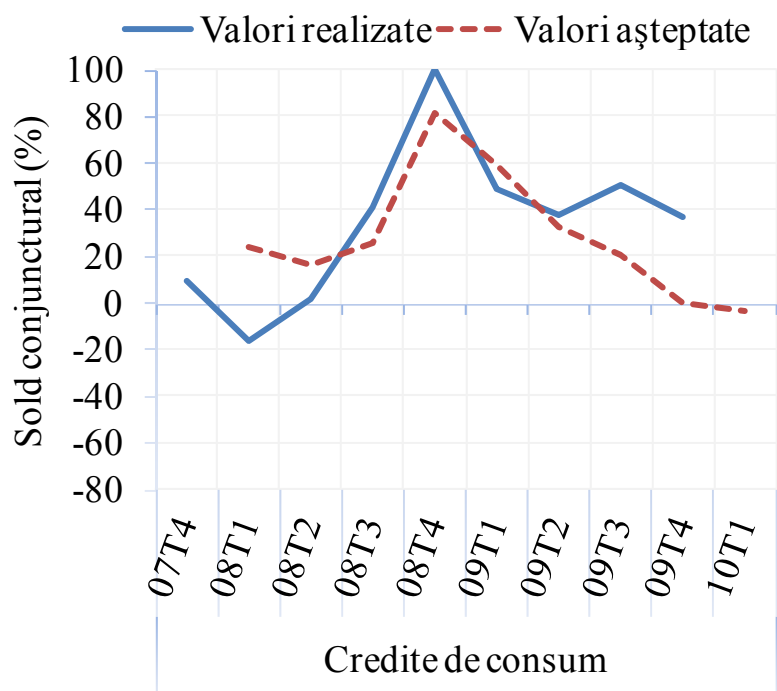

Notă: Valorile pozitive ale soldului conjunctural indică o creștere a cererii de credite

2. Creditarea populației

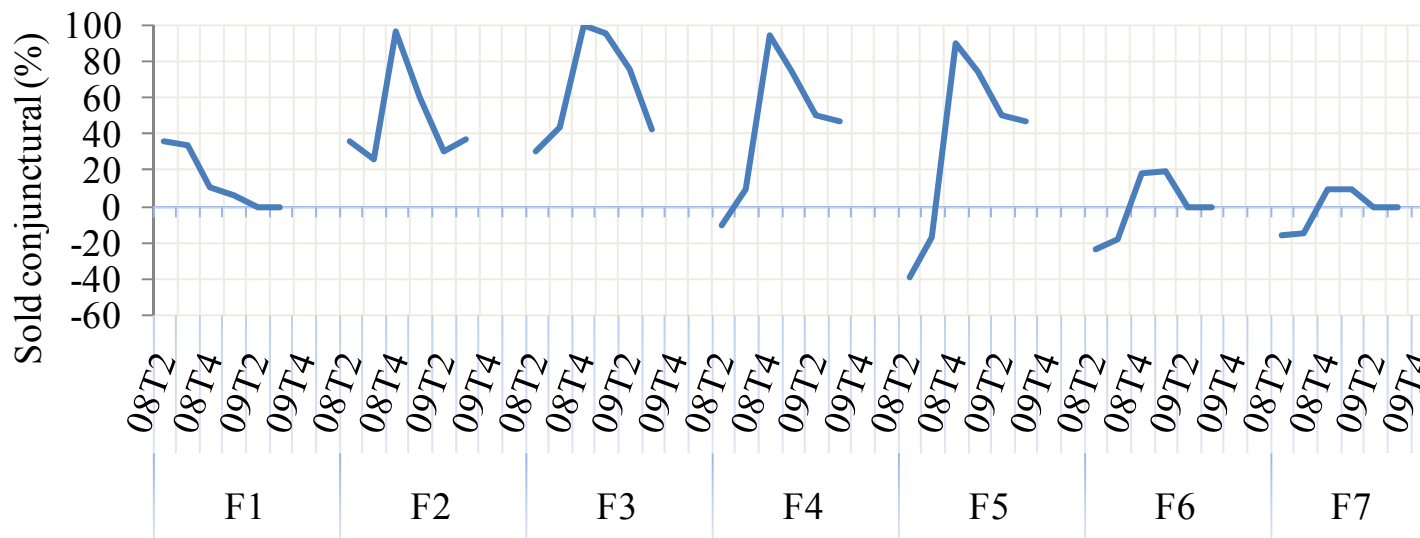
B. Creditul de consum

Standardele de creditare pentru creditul de consum au fost înăsprite din nou, deși anticipările anterioare ale băncilor indicau atenuarea tendinței

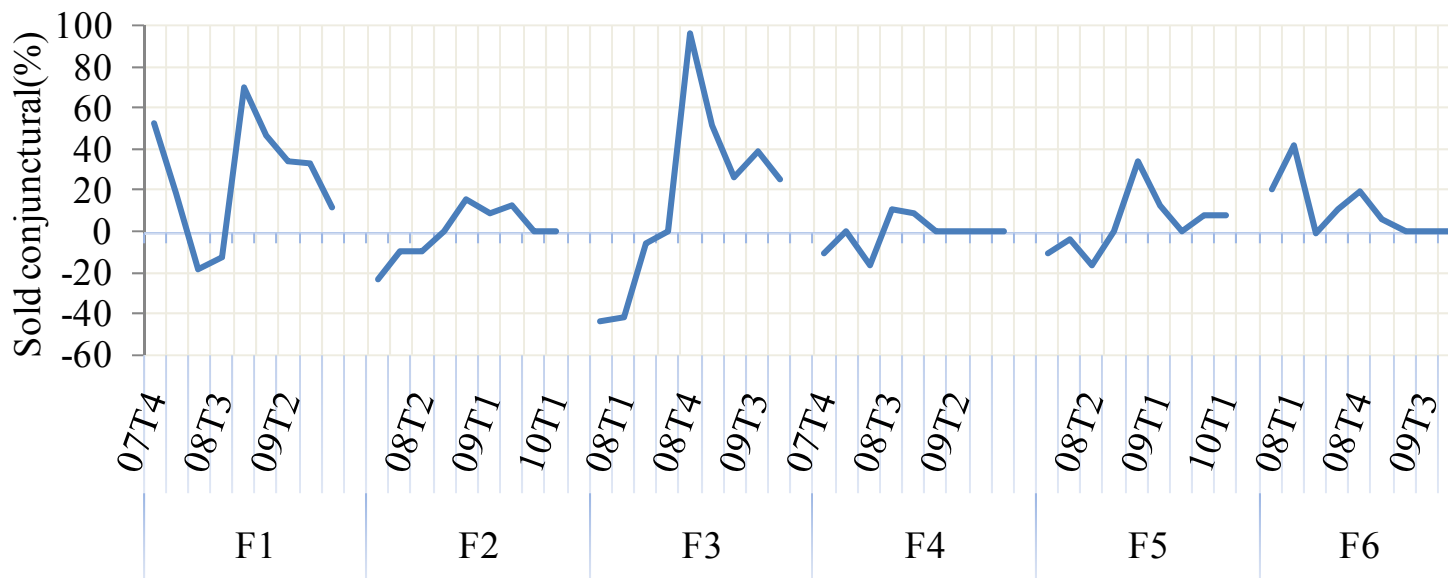
Notă: Valorile pozitive ale soldului conjunctural indică o înăsprire a standardelor de creditare

Factorii care au contribuit la modificarea standardelor de creditare au rămas aceiași și se înscriu pe o pantă descendentă

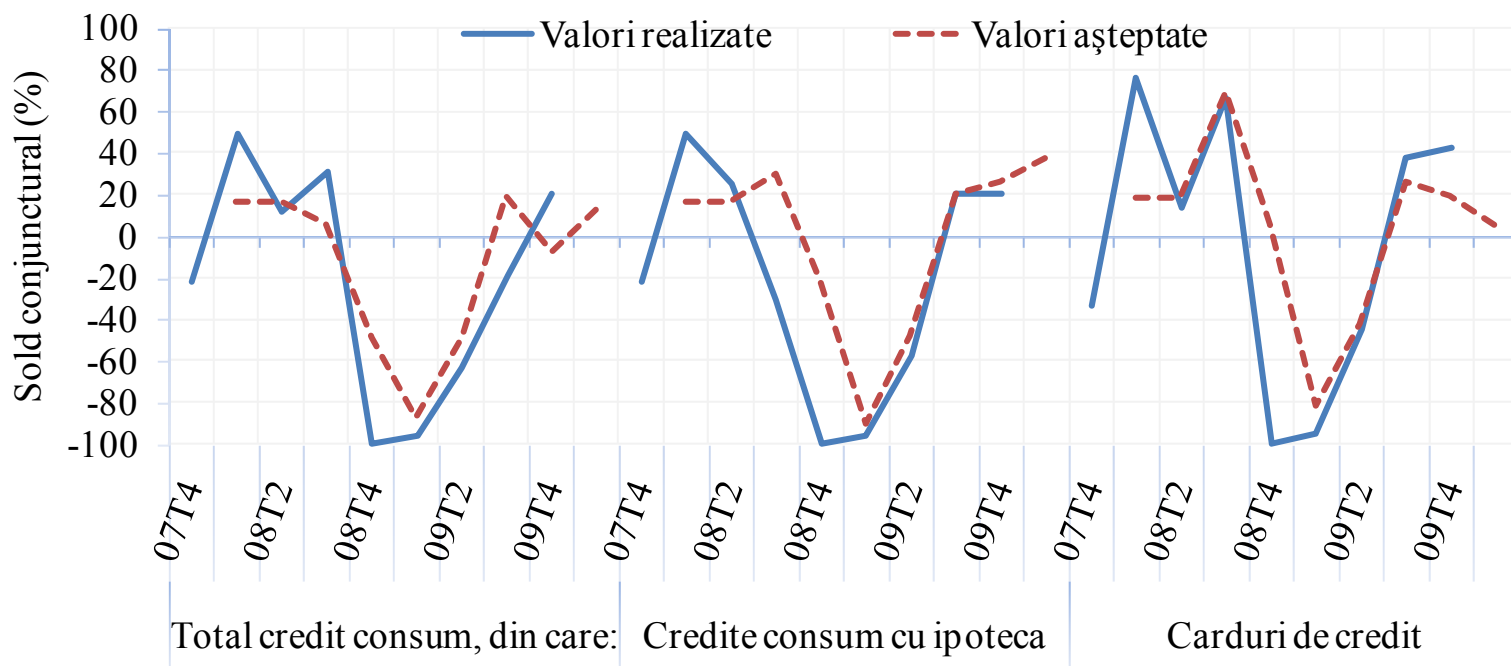
- F1 Situația actuală sau așteptată a capitalului băncii dumneavoastră
- F2 Deciziile de politică monetară sau prudențială ale BNR
- F3 Așteptările privind situația financiară a populației
- F4 Riscul asociat bonității clienților
- F5 Riscul asociat colateralului/ garanțiilor
- F6 Modificarea concurenței din sectorul bancar*
- F7 Modificarea concurenței din sectorul nebancar*

Termenii creditului de consum au cunoscut o evoluție similară creditului imobiliar; cea mai notabilă modificare: reducerea gradului maxim de îndatorare pentru creditele noi

- F1 Spread-ul ratei medii de dobândă a creditului față de ROBOR 1M
- F2 Avans minim
- F3 Ponderea maximă a serviciului datoriei lunare în venitul lunar
- F4 Scadența maximă
- F5 Plafon maxim pentru valoarea creditului
- F6 Costurile creditării altele decât dobânzile (comisioane, etc.)

Scăderea cererii de credite de consum s-a temperat

Notă: Valorile pozitive ale soldului conjunctural indică o creștere a cererii de credite